



Til lovforslag nr. L forslagsnummer

Folketinget -NaN (x. samling)

Betænkning afgivet af Udvalget for Videnskab og Teknologi den 0. maj 2011

### 3. udkast

til

## Betænkning

over

# Forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om almene boliger m.v.

(Opfølgning på evaluering af universitetsloven, internationale uddannelsessamarbejder og selskabsdannelse ved udbud af uddannelse i udlandet m.v.)

[af videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen)]

#### 1. Ændringsforslag

Der er stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget. Videnskabsministeren har stillet ændringsforslag nr. 2, 5, 7 og 8 til lovforslaget og Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 3, 4 og 6 til lovforslaget.

#### 2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. februar 2011 og var til 1. behandling den 22. februar 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Videnskabsudvalget.

#### Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

#### Høring

3. udkast til lovforslag har inden fremsættelsen været sendt i høring. Videnskabsministeren har sendt udvalget kopier af de 3 dellovforslag som har været sendt i høring: A. : Den 12. november 2010 sendte ministeren et udkast, der var en opfølgning på universitetsevalueringen, jf. UVT alm. del – bilag 39. B: Den 26. november 2011 sendte ministeren et udkast om internationale samarbejder mv., jf. UVT alm. del – bilag 60. C: Den 16. december 2010 sendte ministeren et udkast om udviklingskontrakter, jf. UVT alm. del – bilag 68.

Den 10. februar 2011 sendte videnskabsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

#### Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget en skriftlig henvendelse fra Danske Universiteter.

Videnskabsministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

#### Spørgsmål

Udvalget har stillet 36 spørgsmål til videnskabsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

#### 3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF, og KF) bemærker følgende: I forbindelse med udvalgsbehandlingen af lovforslag nr. L 143 er der stillet en række spørgsmål vedrørende forslag til ændringer af lovens bestemmelser om medarbejder- og studenterindflydelse på universiteterne, jf. spørgsmål 1-16. Med henvisning til de afgivne svar på disse spørgsmål er et flertal i udvalget enige om, at der allerede efter de gældende regler er mulighed for, at akademisk råd udtaler sig om universitetets budget m.v.

Flertallet er endvidere enige om, at der ikke er noget, der forhindrer kollegiale organer i at udtale sig. I en daglig sammenhæng er det imidlertid hensigtsmæssigt, at organer udtaler sig til ledelsen på det organisatoriske niveau, hvor et givent organ er. Det vil være et brud på den enstrengede ledelse, hvis de kollegiale organer generelt får mulighed for at gå uden om den leder, der er på samme niveau som organet og udtale sig direkte til bestyrelsen.

I lovforslaget lægges der op til, at universitetet selv fastsætter, hvem der skal være repræsenteret i de indstillende og udpegende organer. Flertallet er enige om, at der ikke er noget, der udelukker, at medarbejdere og studerende er repræsenteret i de indstillende og udpegende organer.

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

#### 4. Ændringsforslag med bemærkninger

##### Ændringsforslag

###### Til § 1

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af: < >

###### 1) Nr. 10 udgår.

[Afskaffelse af pligtige mål i udviklingskontrakterne]

Af *ministeren for videnskab, teknologi og udvikling*, tiltrådt af: < >

2) I den under nr. 10 foreslåede affattelse af § 10, stk. 8, 1. pkt., ændres: »pålægge universitetet at opfylde konkrete« til: »fastsætte«.

[Hjemmel for ministeren til at fastsætte mål i udviklingskontrakten]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af: < >

3) Efter den under nr. 14 foreslåede affattelse af § 12, stk. 4, 2. pkt., indsættes som nyt punktum:

»Indstillingsorganet og udpegningsorganet skal sammensættes af udefrakommende medlemmer og af medlemmer, der repræsenterer universitetets videnskabelige personale, herunder ansatte ph.d.-studerende, det teknisk-administrative personale og de studerende.«

[Medarbejdere og studerende skal være repræsenteret i de organer, der indstiller og udpeger de udefrakommende bestyrelsesmedlemmer]

4) Den under nr. 17 foreslåede affattelse af § 13, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Bestyrelsen udarbejder universitetets vedtægt og ændringer hertil efter høring i de kollegiale organer/akademisk råd.«  
[I forbindelse med bestyrelsens udarbejdelse af vedtægten skal der ske en behandling i de kollegiale organer]

Af *ministeren for videnskab, teknologi og udvikling*, tiltrådt af: < >

5) I den under nr. 17 foreslåede affattelse af § 13, stk. 2, nr. 8, ændres »regler« til: »forhold«.  
[Lovteknisk ændring af sproglig karakter]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af: < >

6) Det under nr. 21 foreslåede § 14, stk. 6, 4. pkt., affattes således:

»Rektor, eller den der er bemyndiget hertil, må ikke pålægge de videnskabelige medarbejdere opgaver i et sådant omfang, at de over en periode på 3 år ikke vil have halvdelen af deres arbejdstid til rådighed for selvvalgt, fri forskning inden for rammerne af universitetets virksomhed.«

[Halvdelen af forskernes arbejdstid allokeres til fri forskning over en 3-årig periode]

Af *ministeren for videnskab, teknologi og udvikling*, tiltrådt af: < >

###### Til § 2

7) Nr. 8 affattes således:

»8. I § 8, stk. 2, 1. og 2. pkt., § 8, stk. 3, og § 9, nr. 1, ændres »aktieselskabsloven« til: »selskabsloven«.«  
[Lovteknisk ændring]

###### Til § 4

8) Stk. 3 affattes således:

»Stk. 3. Ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 3, stk. 1, 1. og 3. pkt., § 3 a, § 19, stk. 2-4 og 11, § 20, stk. 3, 2. pkt., § 21, stk. 4, 1. pkt., og § 26, stk. 2 og stk. 4, 3. pkt., som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3-6, 38, 39 og 41-45.«

[Lovteknisk ændring således at ikrafttrædelsestidspunktet for det foreslåede § 19, stk. 5, er entydigt, jf. lovforslagets § 4, stk. 2]

#### B e m æ r k n i n g e r

##### Til nr. 1

Ændringsforslaget sikrer, at der ikke skal fastsættes pligtige mål i udviklingskontrakterne, som ønsket af ministeren.

##### Til nr. 2

Der har i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget været en del debat om forslaget om at fastsætte konkrete mål i udviklingskontrakterne. Der har været en dialog med Danske Universiteter om spørgsmålet, hvor det har været tydeligt, at begrebet »konkrete mål« har betydet misforståelser om, hvilke mål der kan aftales.

Efter dialogen med Danske Universiteter foreslås det nu at ændre bestemmelsens første punktum fra, at ministeren kan pålægge universitetet at opfylde konkrete mål til, at ministeren kan fastsætte mål i udviklingskontrakten.

Modellen for udviklingskontrakter er fortsat som beskrevet i lovforslaget. Formålet med ændringen er at præcisere, at ministeren kan fastsætte mål i udviklingskontrakten, men

at målepunkterne for disse mål fastsættes efter forhandling mellem ministeren og de enkelte universiteter. Forhandlingerne om målepunkterne må naturligvis ske med de enkelte universiteter, da det er det enkelte universitet, der kan foretage en præcis vurdering af, hvad der kan nås inden for det enkelte mål.

Til nr. 3

Ændringsforslaget sikrer, at medarbejdere og studerende er repræsenteret i såvel de udpegede som i de indstillende organer.

Til nr. 4

Ændringsforslaget sikrer, at forslag til vedtægter og vedtægtsændringer også behandles i de kollegiale organer inden vedtagelse af universitetsbestyrelsen.

Til nr. 5

Med ændringsforslaget undgås det, at der henvises til ordet »regler« to gange i træk.

Til nr. 6

Ændringsforslaget sikrer, at de videnskabelige medarbejdere over en tre-årig periode har rådighed over mindst halvdelen af deres arbejdstid til selvvalgt, fri forskning.

Til nr. 7

Med ændringsforslaget præciseres det, at »aktieselskabsloven« ændres til »selskabsloven« i hele § 8, stk. 2.

Til nr. 8

Med ændringsforslaget præciseres det, at universitetslovens § 19, stk. 5, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 39, træder i kraft den 1. januar 2012 samtidigt med de øvrige bestemmelser nævnt i lovforslagets § 4, stk. 2. Universitetslovens § 19, stk. 5, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 39, er således ikke omfattet af lovforslagets § 4, stk. 3, hvorefter ministeren for videnskab, teknologi og udvikling fastsætter tidspunktet for ikrafttræden.

*Helge Sander (V) Per Bisgaard (V) Michael Aastrup Jensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfm.*

*Malou Aamund (V) Jesper Langballe (DF) Mikkel Dencker (DF) Daniel Rugholm (KF) Charlotte Dyremose (KF)*

*Hüseyn Arac (S) Rasmus Prehn (S) Benny Engelbrecht (S) Per Husted (S) Jonas Dahl (SF) Hanne Agersnap (SF)*

*Marianne Jelved (RV) fmd. Johanne Schmidt-Nielsen (EL)*

Liberal Alliance, Kristendemokraterne, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Kristendemokraterne (KD)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Tjóðveldi (T)	1
Radikale Venstre (RV)	9	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	4	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

### Oversigt over bilag vedrørende L 143

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsoversigt og høringssvar, fra videnskabsministeren
2	Udkast til tidsplan
3	Endelig tidsplan
4	Henvendelse af 7/3-11 fra Danske Universiteter
5	Udkast til betænkning
6	Ændringsforslag fra videnskabsministeren
7	2. udkast til betænkning

### Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 143

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at forslag til vedtægter for universiteterne behandles i de kollegiale organer, inden de vedtages i bestyrelsen, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der i stedet for, at alle beføjelser skal delegeres fra rektor, sikrer, at det fastlægges i loven, at organisationsstrukturen skal defineres i vedtægterne, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der fjerner rektors/ledelsens muligheder for at opløse det akademiske råd, ph.d.-udvalg og studienævn, med mindre disse organer er ude af stand til at varetage sine forpligtelser og træffe beslutninger i de sager, som ligger inden for dets område, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der udvider akademisk råds opgaver til også at godkende studieordninger, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der udvider akademisk råds opgaver, så det også skal fastlægge studienævnstrukturen, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at akademisk råd skal behandle budgettet, før det kan vedtages af bestyrelsen, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at akademisk råd får mulighed for at afsætte en ansat dekan, og institutrådet får mulighed for at afsætte en institutleder, hvis der er 2/3 flertal for dette, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at de kollegiale organer sikres ret til at udtale sig direkte til bestyrelsen, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at studienævn og ph.d.-udvalgene sikres ret til at udtale sig om al-

- le relevante sager og ikke kun de, der forelægges dem, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at institutledelsen og -bestyrelsen vælges af medarbejderne, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at formuleringen i § 1, nr. 20, om rektor, eller den der er bemyndiget hertil, ikke over længere tid pålægger de videnskabelige medarbejdere opgaver i hele deres arbejdstid, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at det præciseres, at medbestemmelse for ansatte og studerende også omfatter beslutninger om strategisk planlægning, budgetforhold, afskedigelser/ansættelser, uddannelse, akademiske grader m.v., til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at medarbejdere og studerende skal være repræsenteret i de udpegede og indstillende organer, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer mulighed for at have internt flertal i bestyrelsen og en internt valgt formand, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at muligheden for at fastsætte pligtige mål i udviklingskontrakterne fjernes, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der sikrer, at udviklingskontrakten skal behandles i de kollegiale organer, inden den kan godkendes i bestyrelsen, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvad det vil koste at give muligheder for udlandsstipendier som ved Erasmus Mondus til danske studerende, der læser et semester eller flere ved udenlandske universiteter uden for EU, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvordan økonomien hænger sammen for et dansk universitet og for den danske studerende ved det nugældende system i forbindelse med danske studerendes studier ved udenlandske universiteter henholdsvis i EU og uden for EU, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm., om ministeren kan give en række eksempler på mulig delegation af kompetencer til f.eks. akademisk råd og til et institutråd, jf. vedtægterne på et universitet i henhold til L 143, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm., om ministeren er enig i, at der er behov for at sikre, at universitetets faglighed ikke kan tilsidesættes af ledelsen, så sager som f.eks. Penkowa-sagen undgås, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå

- 21 Spm. om, hvordan ministeren forestiller sig, at universiteterne skal sikre medbestemmelse og medinddragelse af medarbejdere og studerende i væsentlige beslutninger i en sådan grad, at ministeren ved senere kontrol vil anse balancen mellem ledelse og medarbejderinddragelse for tilfredsstillende, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 22 Spm., om ministeren finder det vigtigere at sikre en solid faglig tilstedeværelse i universitetsbestyrelserne end en dominerende tilstedeværelse af erhvervslivet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm., om ministeren vil redegøre for, hvilken instans der skal afgøre, om en given medarbejders forskning ligger indenfor de forskningsstrategiske rammer, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om ministeren mener, at det er i modstrid med forskningsfriheden, hvis ministeren får mulighed for direkte at pålægge universiteterne opgave, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm., om ministeren finder ansvarsfordelingen i forhold til universiteterne er tilstrækkelig klar, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om forslaget om at ændre universiteterne til selvejende institutioner er begrundet i et ønske fra ministerens side om at kunne føre mere kontrol med deres budget, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm., om det er ministerens opfattelse, at man bør gøre universiteternes regnskaber mindre komplicerede, således at man får skabt et mere fleksibelt system, som samtidig minimerer administrationsbyrden, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm., om ministeren mener, at det er hensigtsmæssigt, at der ikke er en positiv definition af forskningsfrihed i lovforslaget, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om en præcisering af formuleringerne »over længere tid« og »i hele deres arbejdstid«, jf. lovforslagets § 14, stk. 6, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm., om ministeren finder det hensigtsmæssigt, at lovforslaget lægger op til mere detailstyring, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm., om ministeren mener, det er hensigtsmæssigt at pålægge universiteterne at skulle organisere sig som et selskab, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm. om kommentar til henvendelse af 7/3-11 fra Danske Universiteter, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm. om problemer med de nuværende udviklingskontrakter for universitetet, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå

- 34 Spm. om eksempler på konkrete mål, som kunne tænkes at blive pålagt universiteterne, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm. om indfusioneringen af sektorforskningsinstitutionerne i 2007, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, således at det fremgår af lovgivningen, at Akademisk Råd har direkte kontakt til bestyrelsen, til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå